

Bácsmegeyei Függetlenség

A BÁCSDROG VÁRMEGYEI ES A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ES 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. **Tanítók részére:** Egész évre 8 kor., félévre 4 korona. Egyes szám ára 10 fillér.

A lap tulajdonos „Bácsmegeyei Függetlenségi és 48-as Párt” megbízásából:
FALCIONE LAJOS.

Felelős szerkesztő:
PINTER GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz.
Közlemények és előfizetések ide küldendők.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Rendőrségünk.

Zombor város rendőrségéről e lap hasábjain már többször esett szó. Minden alkalommal a rendőrség tehetetlenségéről kellett megemlékeznünk, mert már valóban tűrhetetlen az az állapot, hogy a város közönségének, mely csak arra jó, hogy adót szedjenek tőle, terhei ellenében nem nyeri meg azt az ellenszolgáltatást, melyre joggal igényt tarthat. Hol itt, hol ott hangzik fel a panasz, hogy a rendőrség nem teszi meg a kötelességét s a közönség ki van szolgáltatva a számtalan kellemetlenségnek, sőt nem egy esetben veszélynek is, mely az ellenőrzés nélkül álló rakoncátlan suhancok vagy akár gonosztevők részéről éri.

Nem akarjuk ezúttal a rendőrség mizériáit felsorolni, hiszen tudva vannak azok a nagyközönség előtt, hanem ellenkezőleg felhívni mindazokat akiket illet s akiknek ezen tűrhetetlen állapotok megszüntetésére befolyásuk van, hogy tegyék meg a legmesszebb menő lépéseket arra nézve, hogy a rendőrségi fogyatkozások végre megszüntetessenek az által, hogy az egész rendőri intézményt alapos reformnak vessék alá.

Erre véleményünk szerint meg is van most a kellő alkalom, mert az állam a városokat segítve, Zombor városának is tekintélyes állami segítyt bocsátott rendelkezésre. Igaz, hogy ez elsősorban a városi tisztviselők anyagi helyzetének javítására fordított, de tudomásunk szerint a belügyminiszter a felosztott 4-ik millióból ismét 52.000 koronát folyósított a város részére s így elegendő fedezetet lehet ebből nyerni a városi rendőrségi intézmény reformálására is. Mert azt határozottan elleneznek, hogy ezt is a már túlon-túl és érdemen felül dotált városi tisztviselőknek osszák ki. Nincsen kifogásunk az ellen, ha annak egy részét a városi szolgák fizetésének még szükségessé való javítására fordítják, de annak oroszlanrészét már annyival inkább is a rendőrség fejlesztésére követeljük, mert a belügyminiszter is megengedte azt, hogy az államsegély e célra is fordítható.

Mert hát az csak valóban tűrhe-

tetlen állapot, hogy ily nagy kiterjedésű városban csak 45 rendőr, 40 éjjeli őr és 20 drombó teljesítse a közbiztonsággal és köztisztasággal járó feladatokat, különösen akkor, midőn a rendőrök tulajdonképpen elvonatnak eredeti hivataluktól s testőri teendőket végeznek a kapitányságon s csak akkor rendeltetnek ki mutatóba egy-egy utcába, ha onnan panasz érkezett a kapitányságra, vagy lapunk hasábjain emlékezünk meg valamely botrányos dologról.

Nem tűrhető az a valóban mostoha közbiztonsági intézkedés, hogy éjjel, amidőn pedig fokozottabb mértékben kellene megerősíteni a rendőri szolgálatot, botos éjjeli őrök sétálnak az utcákon, vagy bóbiskoljanak valamely kapualjában, ahonnan nem marcona tekint mered az éj sötétjébe, hanem a kipihent őr felől barátságos mosoly köszönti az álmos éjjelző ifjúságot: „dobar vecse”. Sőt a külvárosi utcákban ezt is csak télen hallja az éjjeli vándor, mert nyáron téli álmát alussza „otthon” az éjjeli bakter.

Nem tűrhető az a valóban bűnös hanyagságra mutató nemtörődömség, hogy a vasúti pályaudvarra vezető úton nincsen éjjeli rendőr s az utasnak — a villany is el lévén oltva — koromsötétségben kell az útonállóknak rejtekül szolgáló park mellett elhaladnia.

Ezeket a mizériákat meg kell szüntetni a rendőrség fejlesztésével. Úgy tudjuk, hogy a 20-as bizottság is tett már erre vonatkozó javaslatot. A rendőrséget, de főképp a város polgármesterét tesszük felelőssé, ha bűnös nemtörődömségük miatt bárkiben is testi kár esik csak azért, mert tovább halogatják ennek a fontos intézménynek kiépítését. Itt az alkalom, itt az anyagi mód az államsegély hova fordításának eldöntésénél. Szaporítsák a rendőrlégenység állományát, hogy minden utcába egy rendőr jusson úgy nappali, mint éjjeli szolgálatra, míg exponált helyeken az őrizetet ketőzzék meg. Az éjjeli őröket pedig ezen szolgálatuk alól mentesék fel s szaporítsák velük a drombók számát, hiszen elkel úgylis az utcák seprése is. De egyszersmind arra is intünk, hogy ez nem akar felhívás lenni

a keringőre s azért ne seperjenek a járókelők orra alá. (Ezt ugyanis külön meg kell mondanunk, mert már ismerjük s szóvá is tettük e szokást.)

Végezetül pedig felhívjuk magát a rendőrfőkapitányt, hogy ismétlje meg egyik korábbi helyes kérelmét s kérje a városi közgyűléstől a *bejelentő hivatal* kreálását, mert mégis csak különös, hogy valakinek puhatolódzásánál lámpással megy keresni a rendőrség. A belügyminiszteri előzetes hozzájárulásra való hivatkozással igényelje a főkapitány az államsegélyt s annak felhasználásával javasoljon egy korszerű modern rendőrségi intézményt s bejelentő hivatalt s mi biztosíthatjuk, hogy ritkábban fogunk szemére vethetni rendőri mizeriákat, melyekkel már önmaga is betelhetett.

Politika.

A komáromi választás. Legutóbbi számunkban t. olvasóinknak tudomására hoztuk, hogy telefonjelentés szerint a komáromi országgyűlési képviselőválasztáson lapzártakor még Balla Aladár függetlenségi és 48-as párti képviselőjelölt vezetett. Most azonban jelenthetjük, hogy azóta nagy lett mungóék öröme. A kormánypárti lapok hasábjait írják arról, hogy a függetlenségi határtalan terrorizmusa dacára is győzött a legjobb politika, Khuenék politikája, mert Balla Aladár 594 szavazattal szemben Sárkány Ferenc kormánypárti jelölt 623 szavazatot kapott s így 29 szótöbbséggel Komárom város országgyűlési képviselőjévé választott meg. Lehet is örömük mungóéknak, mert oly nagy volt a függetlenségi lelkesedése s olyannyira meg volt az ország hangulatának visszatükrözése a komáromi választásban, hogy azt nemcsak az ő szokásukhoz képest ráfogott, de való igazában megtörtént erőszakoskodással és terrorizmussal lehetett csak visszaszorítani. Ez pedig sikerült nekik s így teljesnek látszik örömük. De hiszi a piszi, hogy ez őszinte lenne. Mert ők tudják legjobban, hogy a kormánypárti képviselőknek, köztük mozsori Mikosevits Kanutnak is nem hordók tetejéről kellett meggyőzniök a választókat, hanem hogy szónoklataikat zárt ajtókkal, hivatalos fogadó termekben kellett csak elmondaniok s a meggyőző érvek: a hivatalfők fenyegetése és ígérete, jogelvonása és előnynyújtása, a szolgálati érdekből való további munkabeosztás

és szabadságolás voltak Khuen politikájának leghatékonyabb ajánlói. Azt nem is kutatjuk, hogy mily összeg erejéig volt érdekelve Jeszenszky vesztegetési államiitkár kasszája. De igenis a legfőbb terrorként leszögezzük azt a tény, hogy nagyon pontos nyilvántartást vezettek a tisztviselők szavazásáról s hogy a legfőbb terror volt maga az a faktum, hogy hivatalban levő főkapitányt léptettek föl. Igaz, a törvény kifejejtette ezeket, midőn a szolgabírákra vonatkozólag meghozta azt a megszorítást, hogy saját választó kerületeikben csak az esetben léphetnek fel képviselőjelölteként, ha 4 héttel előbb állásukról lemondtak, de aligha vet szép fényt a mungókra s alig hirdeti gentleman voltukat az, hogy kihasználták a törvénynek hézagát, mellyel megfelejtkezett analog esetre kifejezetten rendelkezni. De hogy is ne, hiszen győzött volna terror: az elveknek őszintén és tisztán hirdetett igazsága. De lesz is idő, hogy még győzni fog.

A zombori államférfiu és a választás. Nem is kellene megneveznünk a zombori államférfiut róla, illetve kijelentéseiről irván, mert ki ne tudná, hogy csakis hőnszeretett képviselőnk, Konyovits Dávidot ismerheti alatta e város jámbor polgára. Nos hát ezen nagy talentumú államférfiu a napokban tett állítólagos nyilatkozata szerint, tanujelét adta a nagy politikába való beavatottságának. Kijelentette ugyanis a Csitanicában, hogy a véderőjavaslat tárgyalását csak három napon át fogják a parlamentben megkísérelni s ha nem boldogulnának vele, leveszik a napirendről, hogy a tanítók fizetésrendezését tárgyalják s azután jön, — a mi jön a választás. No de Konyovits úr, miért nem osztják fel rögtön a házat, minek 37.000 tanítót kortesnek nyerni meg, illetve megnyerni akarni? Vagy tán érzik, hogy még sincsen rendben a szénájuk? De hát csak rendezék a tanítók fizetését, mert rászolgáltak, de ne ringassák magukat abban a tévhitben, hogy ezzel viszont reászolgálnak az ő támogatásukra, mert hisz felismerik a tendenciát. S végül nem is hiszünk abban a beavatottságban. Nem félünk ugyan a választástól, mert az országos hangulat az országos függetlenségi és 48-as párt politikája felé hajlik s csak terrorral lehet annak megnyilvánulását csökkenteni, de nem elfojtani; mégis a választás bekövetkezésének lehetetlenségére vonatkozólag a legfontosabb akadályra utalunk s pedig arra, hogy ha a magyar országgyűlést fölösztelik, megszűnik a horvát delegátusok mandátuma is, erről az 1868-iki törvény világosan intézkedik, mivel pedig Horvátországban egyelőre választás nem lesz, az új magyar országgyűlés horvát képviselők nélkül ülne össze vagyis csonka volna s így közös ügyekben — magában a véderőben is — törvényes határozatokat nem hozhatna. Ezt pedig illene tudni még a zombori államférfiunak is.

Örömnép az apáca-zárdában.

A Miasszonyunkról nevezett iskolánénéknek Kínzel Maria Editha főnöksége alatt álló zombori zárdájában április 11-én este, fényes ünnep-

seget tartottak Fejér Gyula apát-plébános intézet igazgató névnapja alkalmából.

A növendékeknek ez az évről-évre megismétlődő előadása, régi, jó hírnévnek örvendő s a meghívott vendégek, főleg a szülők és hozzátartozók mindig megtöltik a termet. A jelenlevőknek nagy lelki örömeivel van ilyenkor részük, mert a növendékek bátor fellépése, szabatos játéka, összhangzó éneke, lelkes szavalása, a hangszeren ügyes játszása, jóval felülmúlja az iskolás gyermekek hasonló előadását.

„Ó nagy Isten“, Abt nak háromszólamú karénekével nyitották meg az ünnepség műsorát. Következett utána Bokor „Álom“ című, három rövid felvonásos kedves vígjátéka, mely a hallgatóságban többször keltett derültséget. Vilma, jogász kisasszony álomban látja a nők jövőjét. Özv. Bárdy Ferencné jól személyesítette Pakulár Anna Vojnits Mária, a 17 éves Vilmat kitűnően játszotta, Zomborcsevits Aranka pedig a szép megjelenésével, méltó partnere volt Vass Mici szerepében. Hemm Apollonia humoros alakítással játszotta a modern szakácsné szerepét. Közreműködtek még sok, jó igyekezettel: Zsigmond Emma, Heck Ilona, Walter Jakab, Budimác Irén és Sándor Mária. Megelégedésre játszott valamennyi.

Az egyes felvonások között Zundl Ella, Kovách Clarissa zongorán négy kézre jól adták elő Glanz „Luvive“ című zenekölteményét, özv. Trischler Károlyné zongoratanárnő pedig szabatosan zongorázta Lisztnek a szép „Rapszódiját“.

Ifj. Ábrányi Emil „Mi a haza“ c. melodramáját Huck Etelka hévvel szavalta.

Látványos és igen szép volt az az Anagramm, melynek az alakítása az intézet növendékeiből, mondjuk az angyalféjű leánykából került ki. Többen vettek részt benne, mint az ABC-nek betűi. Piros pántlikás fehér cipőben és harisnyában, hófehér ruhában, mellükön rózsaszínű hajnalicska virágból és formás leveleiből egy-egy jól kivethető betű volt. Ügyes és gyors sorakozásaikkor leolvasható volt róluk az apát-plébánosra vonatkozó teljes szöveg, melynek a két első s a végén megismétlődő versszaka ez volt:

„Éljen, éljen, éljen ő,
A jót és szépet kegyelő.“

Ehhez és a közbeeső könnyű, libegő tancukhoz Schlitter Janka zangorakísérete járult. A „Névnapi üdvözlő“, háromszólamú karének, harmonia és zongora hangjaiból vegyült össze.

Megnyerő és nagyon kedves előadás volt ez, mely minden jelenlévőt teljesen kielégített s élő tanuságtétel volt a tisztelendő iskolánénék fáradtságát nem ismerő abbéli buzgólkodásáról, hogy a jót, szépet és gyönyörködtetőt, miként tudják párosítani a hasznossal. A növendékek pedig meglátszik, hogy jó kedvvel tanulnak és mindig tudnak. Egy ilyen jó nevelő intézet, valóban áldás a városra.

Az apát-plébánosnak meghatottságból erdő hálálkodó szavai zárták be az ünnepélyt s többen gratuláltak az érdemdús főnöknőnek a jó sikerért.

Az első sorban láttuk az ünnepelteni kívül: Vojnits István főispánt, Hauke Imre polgármestert és Vértesi Károly iskolaszéki tagot.

A Bácska szennyese.

Lapunk mégis csak alaposan tyúk-szemre hágott, midőn a múlt szám vezető helyén a Bácska szennyését szelöltette. Lón nagy felfortyanás és kapkodás. Sietségében a Bácska koronatanut nevez be a Bácsmezei Napló képében s vádolja lapunk felelős szerkesztőjét az önmaga által választott bíróság, a zombori függetlenségi párt elnöksége előtt Szóval a tolvaj tüzet kiált. Erre a lármára azonban meg kell jegyeznünk, hogy lapunk felelős szerkesztője ágyban fekvő beteg s így sem a legutóbbi sem a jelen számba egy sort sem írt s a Bácska förmedménye-

ben levő s reája vonatkozó személyi momentumokra felépülése után fog reflektálni.

De eláruljuk azt is, hogy jelen sorokat a biráskodásra felhívott pártelnökség egy tagja írja s így biztosíthatja a Bácskát arról, hogy a zombori függetlenségi párt elnökségében egyáltalában nincsen meg az a hajlandóság, hogy szerkesztőjének csak szemrehányást is tegyen azért, hogy mindenkoron hűségesen teljesíti ellenőrző kötelességét.

Sőt löbbit is mondunk, ha a Bácskának tudomására hozzuk, hogy az ő szennyesét lapunk éppen a pártelnökség több tagjának óhajára szelöltette. Mert nem igaz, hogy a plagium kifogásolására csak a Bácsmezei Naplónak volna jussa, a minthogy igaz, hogy valamely lopásnál nem csak a károsult, de a szemlélő is elárulhatja a tolvajt. S nekünk volt is okunk, hogy rá tegyük kezünket a tolvajra, mert saját bűnei között lopás közben is azzal a cikkel bennünket akart gyaláznai, midőn a zombori politikának husvéti képét festvén a zombori ellenzéket aposztrofálta.

S mindenhogyan jussunk lévén a Bácska plagizálásával foglalkozni, *igenis állítjuk s egyszersmind vádoljuk is a Bácskát, hogy szellemi terméket lopott, mert plagizált s fejére olvassuk saját beismerését, hogy „a ki plagizál, az tolvaj.“* Ez iránt a Bácskának a sajtóbíróság is megadja a kellő magyarázatot. Mert tudnia kellene azt, hogy az újságok között csakis a hírekre vonatkozólag van meg a kölcsönösség, mivel a hírek, mint nem szellemi termékek, hanem faktumok, ki nem sajátíthatók; ellenben az iránycikk csak az esetben vehető át, ha azok forrását is jelzi a lap.

Az még nem mentség, hogy a cikk átvételét valamely lap utólagosan jóváhagyatja, mert a plagium tulajdonképpen akkor lesz faktummá, ha a plagizáló a cikket magáénak vallva tárja azt az olvasó közönség elé.

Már pedig a Bácska a saját (?) bölcsességét fittogtatta, midőn korrajzi képét akarta adni a zombori politikának, melyről kisült, hogy nem is Szabadkán, hanem Aradon csinálják. S itt nem használ a Bácskának a Bácsmezei Napló szivességi szolgálata, ha ez beáll korona tanulnak, mert ezzel a Bácsmezei Napló is csak önmagát keveri bele a sárba, az orgazda sem lévén jobb a tolvajnál. Sőt similio simile gaudet, mert a Bácsmezei Napló meg az Aradi Közlönyt lopta meg.

HIREK.

Április 11. Néhai Bánffy Dezső jóvoltából április 11-ike piros betűkkel vonult be a magyarok kalendáriumába, de nem egyszersmind a magyarok szívébe is. E napnak emléke nem bírja elhomályosítani március 15-ikének fényét, mert ez a szabadságnak örökös hirdetője s önként ünneplésre készíti a hazafiakat. Április 11-ike ellenben az 1848-iki törvények szentesítésének emlékével csak azt a szomorú tény hirdeti nekünk, hogy a hatalom előtt a törvény sem szent, felrugja azt abban a pillanatban,

midőn érdekkörébe vág. Ezért nincs mit ünnepeini azon a napon, melyen csak az jut eszünkbe, hogy csak ezután kell újból kiküzdününk, azon jogokat, melyek 1848. április 11-én szentesítés alá kerültek, de még ma is egy küzdő politikai pártnak zászlaján mint meg nem valósított program szerepel. Ezért megnyugvással láttuk, hogy a függő elemek, az iskolák és hatóságok kivételével nem ünnepelet senki és e nap mint szomorú emlék ismét ünnepeletlenül lépett el a független honfiak mellett.

Az alispán Vojnits bárónál. A vármegye egyik szócsove személyi hírként tudomására hozza olvasóinak, hogy Scultéy Ferenc a múlt hét végén Budapesten volt, ahol báró Vojnits Istvánnal több fontos természetű megyei ügyben tanácskozott. Nincs kifogásunk az ellen, ha a vármegye első tisztviselőjének utazásait nyilvántartani szükségesnek találja valamely személyi híreket regisztráló lap, de valóban különösnek tetszett nekünk ez alkalommal, midőn tudunkkal nem a báró, de az ifjabb Vojnits az ezidő szerinti főispán s a fontos természetű vármegyei ügyeket talán a pictus masculus sal, a névleges főispánnal is meg lehetett volna tárgyalni. Vagy hát mégis a báró Vojnits a kanál minden lében? Jó, jó, de talán ifjabb Vojnits Istvánra való tekintetből nem kellene a világ előtt publikálni, hogy ő csak a főispánok mintája érték nélkül. Nekünk különben így is jó.

Előléptetés. Ismét egy derék zombori bírósági részület elismerésben. Az igazságügy-miniszter ugyanis Zsoldos Benő zombori íb. albíró tanácsjegyzővé rendelte be a szegedi ítélőtáblához. Amint örömmel látjuk az ambíciózus bírósági megbecsülését, viszont sajnálattal vesszük Zomborból való távozását.

Tb. főmérnök. Vojnits István főispán kinevezte Horvátovcics Iván budapesti magánmérnököt Zombor város tiszteletbeli főmérnökévé.

Bíró áthelyezés. Az igazságügy-miniszter Dr. Franc Józsefet, a szegedi tábla tanácsjegyzőjét a zombori járásbíróvához saját kérelmére áthelyezte.

Gyászír. Őszinte részvételt vettük a következő gyászjelentést: Dr. Szilágyi Károly úgy a saját mint az egész rokonság nevében mély fájdalommal tudatja, felejtetetlen neje Dr. Szilágyi Károlyné szül.: Bosnyák Máriának f. é. április hó 5-én délelőtt 10 órakor életének 20-ik, legboldogabb házasságának 5-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A drága halott hült tetemei f. é. április hó 7-én délután 4 órakor fognak beszenteltetni és a helybeli róm. kath. alsó temetőbe örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szentmise áldozat folyó hó 9-én délelőtt 9 órakor fog az Úrnak bemutatni. Bezdán, 1912. április hó 5-én.

A Napközi-Otthon Egyesület is hozzájárul a Rákóczi szobor leleplezési ünnepélye fényének az emeléséhez. Kacsvinszky Kálmánné urasszony buzgólkodik azon, hogy június 8-án esti 9 órakor díszelőadás legyen a színházban. Rákóczi korabeli viselettel élőképeket mutatnak be s alkalmi, hazafias szindarabot adnak elő. A jövedelem egy része a szobor leleplezési költségeire jut.

Művészhangverseny. A budapesti Petőfi társaság művészhangversenyt szándékozik a vármegye több városában rendezni s e célból Zombor város vezetőségével is már tárgyalást folytatott.

Tanárok gyűlése. Értesülésünk szerint a kereskedelmi tanárok országos egyesülete ez évi közgyűlését pünkösdkor Ujvidéken tartja meg.

Új gyógyszerár. A belügyminiszter engedélyt adott arra, hogy Bácskeresztúr községben önálló gyógyszerár állíttassék fel. A jogot erre Arnold Endre gyógyszerész kapta meg.

Nyilvános nyugtázás. A szivaci úri zenekar 1912. évi április 8-án rendezett hangversenye alkalmával a következő felülfizetések folytak be: Löbl Jakabné, Glösbner Károly 4 kor. Dr. Bikár Nenád, Hettesheimer Henrik,

Schwartz Lajos 3 kor. Dr. Dezső Kálmán, Rabita László, Dr. Burszki Dánielné (Budapest), özv. Heincz Albertné (Budapest), Mérő Ignác (Zombor), Hartmann Sándor (Ujsoóvé), Mérő Ferenc (Zombor), Riesz György (Budapest), Mauer Richárd, Meobel Ádám 2 kor. Viola János, Danczinger Béla, Perndl Dezső, Hettesheimer Vilmos, Jolankai Vilmos (Zombor), Falchetó Etor (Zombor), Weiland Frigyes, Bolcz Henrik, Gesztessy Béla, Neugebauer Jakab, Ábrahám Mór, Kohn Ede, Czuczín Veszelin 1 koronát. A rendezőség ezuton hálás köszönetet mond az adakozóknak.

Nyomdászok estéje. A magyarországi könyvnyomdászok és betűöntők szakegyesületének zombori csoportja részben a zombori „Munkás Otthon”, részben saját könyvtár alapja javára 1912. évi április hó 20-án (szombaton) a városi színházban műkedvelői előadással egybekötött táncmulatságot rendez. Helyárak: Páholy 8 korona. Támlásszék I. és II. sorban 2 korona. Kőrszék 1 korona 60 fillér. Zártaszék 1 korona 20 fillér. Karzati ülőhely 60 fillér. Karzati állóhely 40 fillér. Kezdeté este fél 9 órakor. A műkedvelő előadás programja nagyon változatos s meg vagyunk győződve, hogy ezen intelligens iparosaink élvezetes estét fognak az érdeklődő közönségnek nyújtani.

Szeged vármegye. Zentai híradás szerint a legközelebbi jövőben állítólag több vármegye részéből kikerekítenének egy új vármegyét, melynek székhelye Szeged lenne s mely székhelyéről Szegedvármegyének nevezetnék el. Ezen új vármegye Bácsbodrog-, Torontál-, Pest-és Csongrád vármegyék részeiből alakulna s nemsokára a törvényhozás elé terjesztetnék az erről szóló törvényjavaslat. E hírt mint kedves óhajt megértjük, ha figyelembe vesszük a további hírt, hogy ez esetben Zenta törvényhatósági joggal ruháztatnék fel s Szegeddel közös főispánt kapna.

Művészték a Vadászklubban. Hódosi Sándor és fia egyenes meghívására az ország legkiválóbb kabaré társulata fogja — az ideleli kabarékat, méltóan befejezni. A társulat, melynek igazgatója Bérczi Jenő, rendezője Bodrogi József, karnagya Neszmélyi Izsó 1912. április hó 16-án kedden és 17-én szerdán a „Vadászkürt” kávéházban családi műsorral előadást tart, melynek keretében fellépnek: Kerekes Jenő úri primás, Sás Náci híres nótáival, Bodrogi József elismert groteszk komikus, Gyöngyi duett legjobb énekkettős, Nedics Nathalia híres népdalénekesnő, Árvay Margit jelesnevű fővárosi soubrette és Gyöngyösi Mici kabaré énekesnő. A társulat naponta változatos szórakoztató műsorról gondoskodik — és előad két kacagtató bohózatot. Belépődíj 1-50 és 1 kor. Kezdeté fél 9 órakor. Tekintettel a Vadászklub építkezésére, mely akadályozza a kerthelyiség használatát — s így nyári előadások megtarthatóságát is — ajánljuk e befejező szép kabarét a nagyközönség szíves figyelmébe.

Talált tárgyak. A rendőrkapitány köz-híré teszi, hogy 10 korona készpénz, egy női kalap, egy használt lábtakaró, egy gyermeksapka és egy vadászeb találtak s felhívja a jogos tulajdonosokat, hogy nála azok átvétele végett egy év és egy nap alatt jelentkezzenek, mert ellenesetben a találóknak adatnak ki, vagy értékesítve, az összeg az állampénztárban helyeztetik el, mely esetben az igazolt tulajdonosok az elévülési határidőn belül érvényesíthetik igényeiket.

Korpába fült. A napokban a zombori hengermalom részvénytársaságnak egyik munkása Lallosevits Koszta saját vigyázatlansága folytán korpába esett és megfulladt. Lallosevits 17 éves volt.

Földgáz a vármegyében. A Zenta melletti csókai uradalomban földgázforrásra akadtak. Nemrégiben Léderer Arthur és Károly csókai uradalmán hűtő és villanytelepet építettek és a telep közepére ártézi kutat furtak. Már a kut fúrások jelezte a kutmester, hogy földgáz van a vízben, de akkor nem tulajdonítottak fontosságot a dolognak. Nemrégiben a telepet hajtó motor — az üzem gyors fejlődése folytán — kevés erejűnek bizonyult s az uradalom elhatározta, hogy még egy motort állít. Ekkor jutott eszébe az uradalom vezetőjének, hogy talán ezen új második motor hajtására fel lehetne a „gyenge” földgázt használni amely a kutban van. Kipróbálták tehát a 320 méter mély kútból 10 hektóliter vizet külön medencébe vezettek s arra egy fenék nélküli hordót tettek, felül csappal. A csapot kinyitották s gyufát tartottak alája. S íme a tiz hektóliter vízben elégett földgáz elég volt arra, hogy egy egész éjszakán át égjen s világítson. Rögtön sürgőnyileg értesítették az uradalom Budapesten tartózkodó tulajdonosát, ki érintkezésbe lépett a budapesti földtani intézettel. Így néhány nap múlva szakértők jönnek Csókára, kik megvizsgálják a kutat és a talajt. A zentaiak arra számítanak, hogy a csókai földgázt átvezethetik Zentára s az világítja majd a zentai utcákat.

Baleset. A napokban Kelentics Novák 74 éves ósziváci napszámos Zomborba utazott, azonban a vonat befutása előtt a pályaudvaron kívül kiesett a robogó vonatból. Rögtön a zombori kórházba szállították.

Magyar kanizsa orvost választott. Magyar kanizsa r. t. város a tisztí orvosi állásra Koch Arnold dr. budapesti orvost választotta meg.

Brutális anya. Különös leletre akadt Kunbaján e hó 7-én — húsvét vasárnapján — Rozenberg Mátyás bérlő bérese, amikor a rendes itatáshoz a vizet merítette. A kútban ugyanis különös dolgot látott úszkálni, kiakarta meríteni, de mire ismét leért a vödörrel, a tárgy eltűnt. Segítségért ment s létra segítségével leszállhattak a titokzatos tárgy kiemelésére, mely egy dróttal bekötözött zsák volt. Azt kinyitva látták, hogy egy újszülött gyermek holtteste van benne. Rögtön értesítették a leletről a községi előjáróságot, mely a kis holttestet a hullaházba szállíttatta, egyben az esetről nyomban jelentést tett úgy a hatóságnál, mint a csendőrségnél. A törvényszék a boncolás megejtése végett kiszállt a helyszínére; a boncolás megállapította, hogy a gyermek élve született és lelketlen anyja úgy fojtotta meg köldökzsinorjával, mely még akkor is a nyakán volt, mikor megtalálták. Így megfojtva, azután drótozta zsákba és dobta a kútba. A gonosz anyának kilétét eddig még nem sikerült megtudni, de a csendőrség a legszélesebb körben erélyesen nyomoz a brutális anya után.

IROPALOM. 41-100-10

Schön Adolf könyvkereskedésében Zombor. Telefon 161. Kaphatók az e héten megjelent könyvújdonzságok: Faragó: a Kossuth-bankok kora. 10.— K Arányi: Társadalmi képek I/II. 6.— Falk: Figurák 2.—

Magyar könyvtár áprilisi újdonzságai: Shaw: Szocializmus a milliomasok számára. 60 „ Szomaházy: János mester és a felesége. 30 „ Zagerlőf Z.: Az Ezüstbánya 30 „ Szenzációs Irodalmi tréfa: Lovász: „Ugat” 60 „ Továbbá kaphatók állandóan: Sprachen-Pflege Englisch, Französisch eddig megjelent összes számai.

A közönség köréből.

Tek. Szerkesztőség!

B. lapjuk legutóbbi számában egy tendenciózus közlemény jelent meg, amely az Eremin alkaptány feyelmi ügyében jogosan megkritizált tisztí ügyészt iparkodik tisztára mosni. A szerecsenmosdatás azonban visszafelé sült el s éppen a cáfoló nyilatkozat alapján látszik ki a lóláb a pártatlan ügyészi eljárásból. A cáfolat szerint nem a tisztí ügyész, hanem a vizsgálatot vezető főjegyző lenne a hibás, mert hiányosan vezette a vizsgálatot s nem terjeszkedett ki másra csak a vádlott kihallgatására és az

árverési jegyzőkönyv tartalmára. Kérdem azonban, vajjon nem éppen a közzéadott képviselő tisztviselőnek kellett volna a vizsgálat kiértékelését a ringre és a nyereségajhászó érdekszövetség szálainak kiderítésére *indítványozni*? Hol van az a közzéadott képviselő kir. ügyész, aki valamely bűnügyben megelégszik a vádlott kihallgatásával és mellőzi a szemtanúk kihallgatását, mielőtt a vádat eljuttatná?

De feltéve, hogy az ügyészi vélemény akkor adatott, amikor csak a vádlott vallomása szolgált alapul, lehet-e magának a vádlott rendőrkapitánynak vallomása után — aki beismerte, hogy az árverésen — hova hatósági biztosként volt kirendelve — résztvevett, a zálogtárgyat megvette és az árverési jegyzőkönyvbe bevették a saját neve helyett Deutsch Mór ékszerész nevét diktálta be — elfogulatlanul felmentést indítványozni éppen a közzéadott képviselő tisztviselőnek?

Ezek után pedig meg kell állapítanunk azt a horribilis eljárási szabálytalanságot, hogy a fegyelmi választmány a vizsgálat kiegészítése után szabályszerű vádindítványt s illetve ügyészi vélemény nélkül mondott ítéletet; a tisztviselő pedig — aki mondjuk, hogy minderről az ítélet kézbesítése után értesült, — nem élt felelősségi jogával a szabálytalan eljárás megsemmisítése avagy a büntetés súlyosbítása végett. Így fest a pártatlan ügyészi eljárás a tiszta igazság világánál.

Verdictus.

HIRDETÉSEK.

Az Oroszlán Menthol Sósorszesz

erős Menthol és sorszesz tartalmánál fogva sokkal hatásosabb és erősebb, mint bármely más sósorszesz készítmény.

Csúsz, köszvény, reuma, szagcátás, nyílalás, oldalszúrás, keresztcsont fájás, derék-, oldal- vagy hátfájás, izom és inbántalmak, kar- és lábgyengeség, merev végtagok és ujjak, görcsök, továbbá hűlés, megfázás vagy léghezamból származó bajok azonnal enyhülnek az **Oroszlán Menthol Sósorszesz** használatával. Ha a fájó testrészt a dörzsölést nem tűri, úgy borogatást alkalmazunk. Fogfájás, fejfájás, tejszagcátás, hajhullás, idegesség, bányadtság, kimerültség, általános gyengeség eseteiben kincscsel ér fel a valódi **Oroszlán Menthol Sósorszesz**. Torokfájás, rekedtség, gégehurut, influenza, nátha ha fellép, úgy emlékezzék az **Oroszlán Menthol Sósorszeszre**, mely a legkíméletesebb és legelterjedtebb háziszor.

Minden egyes üvegehez bő használati utasítás van mellékelve. — Sok ezer hálaitat tanuskodik róla, hogy az **Oroszlán Menthol Sósorszesz** az emberiség jótévedője.

Műndenütt hapható 44 filléres, 1.10 és 2.20 kor. eredeti üvegekben.

Kapható: **Tárczay István** úr gyógyszer-tárában Zombor, megyeház-tér.

Gyümölcs és műkertészet.

Báthory György zombori lakos, gyümölcs- és műkertész (Basa-utca, Hungária vendéglő) ajánlkozik gyümölcs-kertek megalkotására, virág- és díszkertek berendezésére, s minden a gyümölcs és műkertészet körébe tartozó vállalkozásra, valamint a szőlőművelés, oltás és kezelés körébe tartozó összes teendőkre. — A tisztelt közönség bizalmát pontos és szakszerű munkával fogja viszonzani.

72-1*-34

„Első Délmagyarországi Nádfonógyár”
SZOND (Bácsbodrog megye).

ELADÓ!

Nádfonógyár berendezéssel együtt
szabad kézből eladó!

Mindennemű
NÁDFONÓ

olcsó áron eladó.

Továbbá eladó **13 drb 1 1/2—2 éves tinó**, **14 drb 1 1/2—2 éves üsző**, melyből **8 drb hasas és 3 drb tehén**, **30 drb mangulica anyasertés és malac**.

Eladó egy **100 öl** hosszú, esetleg **4, 6, 8 és 10 öl** hosszúságban is kapható, keményfából és bekátrányozott

= kukoricagóré. =

Mindennap megtekinthető.

Akinek van **nádja eladó**, mindenkor a lehető legmagasabb ár mellett **megveszem**. Akinek pedig szüksége van **fedélnádra**, jutányos áron kaphatja nálam.

MERKL JÁNOS,

a szondi vasútállomás mellett,
az **Első Délmagyarországi Nádfonógyár**
tulajdonosa.

38-50-7

A SALVATOR sósorszesz

a legerősebb, legkedveltebb és a leghathatósabb, mert üdít, gyógyít és desinficiál.

Kapható mindenütt!

Ára 44 fill., 1 kor. 10 fill. és 2 kor. 20 fill.

Fő- és szétküldési raktár:

Salvator áruforg. r. t. Selmecbánya.

Bácska kizárólagos képviselője:

Friedmann Lajos,
Zombor,

190-52-21 kereskedelmi ügynökség.

Zombor, Kossuth Lajos-utca (Frey-ház).

HUNGARIA - FÜRDŐ ZOMBOR.

GŐZFÜRDŐ:

Uraknak: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénteken mindig d. u. fél 2-től 6-ig.

Kitűnő masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap — vasárnap délután kivételével — használhatják. 49-51

A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan friss víz.

Bácsmezei Nyomda Betéti Társaság
Jókai-tér 2. sz. ZOMBOR. — Fernbach-palota.

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlani a **Zomborban, Jókai-tér 2. sz. alatt, Fernbach-féle palotában** fennálló, modernül berendezett

KÖNYVNYOMDÁNKAT.

Elvállalunk mindennemű nyomdai megrendelést a legmérsékeltőbb áron, úgy mint: levélpapír, boríték, körözvény, befizetési és tejszövetkezeti könyvecskék, eljegyzési kártyák, bál- és esketési meghívók, üzleti könyvek, mérlegek, számla-ürlapok, falragaszok, gyászlapok, kisebb-nagyobb nyomtatványok és névjegyek elkészítését és minden igyekezetünk azon lesz, hogy a megrendelésekkel hozzánk forduló t. c. közönségnek igényeit pontos, jó és izléses munkával kielégítsük.

Szíves támogatást kér

teljes tisztelettel a
**BÁCSMEZEI NYOMDA
BETÉTI TÁRSASÁG**

ANATOMIAI férfi-, női-

129 és 100 52

gyermek - cipőkben
nagy választék.

TELEFON SZÁM 126.

Egységes szabott árak:

4.50, 6.50, 7.50, 8.50, 10, 13,
17 és 22 korona.